

NL

NL

NL

COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

Brussel, 2.4.2008
COM(2008) 167 definitief

**VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES
PARLEMENT**

**Speciale Administratieve Regio Macau:
Jaarverslag 2007**

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN DE RAAD EN HET EUROPEES PARLEMENT

Speciale Administratieve Regio Macau: Jaarverslag 2007

Samenvatting

Acht jaar na de overdracht blijkt de toepassing van het beginsel van "één land, twee systemen" nog steeds goed te werken: de unieke samenleving, de manier van leven, de rechtsstaat en de fundamentele vrijheden van Macau blijven gehandhaafd. Dankzij een pragmatische aanpak aan beide zijden heeft de samenwerking met de EU zich in 2007 verder verdiept en zijn goede vorderingen geboekt. Nadat de economie van Macau eind jaren negentig stagneerde, heeft deze zich sinds 2002 opmerkelijk hersteld, vooral dankzij de liberalisering en de daaruit voortvloeiende groei van de casino's. China gaf een impuls aan de deze sector en aan het lokale toerisme (via de regeling voor bezoekers uit China) en aan de economie in het algemeen door Macau geprivilegieerde toegang te geven tot de Chinese markt. Het gebrek aan institutionele en bestuurlijke hervormingen, die tot meer transparantie en rechtstreekse verantwoordingsplicht zouden moeten leiden, is echter reden tot bezorgdheid. De regering van Macau erkent de uitdagingen op sociaal, ecologisch en bestuurlijk gebied als gevolg van de uitzonderlijk sterke economische groei en is van plan deze aan te pakken.

Inleiding

In 2007 was het acht jaar geleden dat Macau werd overgedragen aan China. Daarbij werd het gebied een Speciale Administratieve Regio van de Volksrepubliek China. De hereniging van Macau met China is gebaseerd op het "één land, twee systemen"-concept en de basiswet van Macau die werd goedgekeurd door het Nationale Volkscongres van de Volksrepubliek China. De basiswet garandeert dat het bestaande systeem en de levenswijze van Macau gedurende vijftig jaar gehandhaafd blijven. De EU steunt het beginsel van "één land, twee systemen" om het ondernemingsklimaat, de rechtsstaat en de fundamentele rechten in het gebied te handhaven en dit heeft in het algemeen goed gewerkt.

1. Samenwerking tussen de EU en Macau in 2007

In 2007 was Macau een wederom belangrijke partner voor de EU, met gemeenschappelijke waarden en belangen op het gebied van economie, regelgeving, onderwijs en cultuur en op sociaal vlak. In 2007 kwamen de Europese Commissie en de regering van Macau bijeen tijdens twee vergaderingen van het Gemengd Comité (de twaalfde vergadering van het Gemengd Comité EG-Macau vond op 6 februari plaats in Macau en de dertiende op 10 december in Brussel). Tijdens beide vergaderingen werd de lopende samenwerking tussen de EU en Macau besproken en werden de mogelijkheden verkend om een vervolg te geven aan de mededeling van de Commissie uit 2006 ("De Europese Unie, Hongkong en Macau: mogelijkheden tot samenwerking 2007-2013"¹). De juridische basis voor de dialoog en de samenwerking tussen de EU en Macau wordt gevormd door de handels- en

¹ "De Europese Unie, Hongkong en Macau: mogelijkheden tot samenwerking 2007-2013". Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement. COM (2006) 648 definitief van 26.10.2006.

samenwerkingsovereenkomst tussen de EEG en Macau van 1992. De volgende vergadering van het Gemengd Comité is gepland voor de tweede helft van 2008 en zal in Macau plaatsvinden.

Het succesvolle programma voor juridische samenwerking tussen de EU en Macau werd begin 2007 (van 5 tot 7 februari) afgesloten met een grote conferentie in Macau over het thema "één land, twee systemen, drie rechtsordes - ontwikkelingsperspectieven", die werd bijgewoond door vele vooraanstaande grondwetsdeskundigen uit Macau, Hongkong, China en veel EU-lidstaten.

Met de samenwerking tussen de EU en Macau op het gebied van immigratie werden in 2007 vorderingen geboekt dankzij de tenuitvoerlegging van de overnameovereenkomst en het succesvolle opleidingsprogramma MIGRAMACAO voor immigratieambtenaren uit Macau.

De samenwerking op het gebied van economie en handel werd in 2007 versterkt met verschillende Europese evenementen tijdens de internationale handelsbeurs van Macau, die van 18 tot 21 oktober plaatsvond.

De Europese Commissie verheugt zich over de aanzienlijke inspanningen van de regering van Macau in 2007 om het witwassen van geld en de financiering van terrorisme te voorkomen en te bestrijden. Nadat de Banco Delta Asia (BDA) door het Amerikaanse ministerie van Financiën werd aangeklaagd wegens het witwassen van geld, hebben de monetaire autoriteiten van Macau het beheer van de bank overgenomen, waarna een aantal hervormingen werden doorgevoerd alvorens de bank in september 2007 werd teruggegeven aan de oorspronkelijke aandeelhouders.

De Europese Commissie constateert dat de procedures voor overheidsopdrachten transparanter zijn geworden en dat de regelgeving met het oog op eerlijke en vrije concurrentie is verbeterd. Macau wordt aangemoedigd dit beleid van bestuurlijke hervormingen en corruptiebestrijding voort te zetten en verder te ontwikkelen.

Onlangs is de Europese Commissie verkennende gesprekken gestart met de regering van Macau over maatregelen die overeenstemmen met de EG-richtlijn betreffende belastingheffing op inkomsten uit spaargelden. Het doel van deze Europese richtlijn is om lidstaten door het uitwisselen van informatie in staat te stellen belasting te heffen op het inkomen uit spaargeld dat Europese burgers hebben verworven in een ander land dan waar zij wonen. Deze richtlijn interfereert niet met nationale belastingwetgeving en verplicht landen niet belasting in te houden.

De bilaterale goederenhandel tussen de EU en Macau is blijven afnemen als gevolg van de dalende textielimport uit Macau na het verstrijken van de overeenkomst inzake textiel- en kledingproducten. De eerste negen maanden van 2007 daalde de invoer uit Macau met ongeveer 12% tot 366 miljoen euro. De uitvoer van de EU naar Macau steeg daarentegen sterk (met 28% tot 146 miljoen euro), als gevolg van de grote vraag naar kapitaalgoederen en luxe consumentenproducten en de snelle economische groei van Macau.

Op buitenlands gebied blijft Macau een rol spelen als platform voor de internationale betrekkingen van China met de Portugeestalige wereld, via mechanismen die worden beheerd in samenwerking met de centrale regering van de Volksrepubliek China.

2. Politieke en economische ontwikkelingen

In 2007 is de Commissie de institutionele, economische en maatschappelijke ontwikkelingen in Macau blijven volgen, op basis van de formele belofte die zij in 1999 deed om "de tenuitvoerlegging van het "één land, twee systemen"-concept van nabij te volgen en te bevorderen teneinde Macau's politieke, economische en culturele autonomie [...] ten volle te steunen"².

De betrekkingen tussen Macau en China zijn relatief goed. Ook voordat China de macht officieel overnam, was in Macau de invloed voelbaar van de Chinese regering en haar instanties, zoals de veiligheidsdienst. De misdaad in verband met de gokindustrie (witwassen, bendeoorlogen, corruptie, enz.) vormt een bron van bezorgdheid en Macau wordt zowel door China als door andere landen (zoals de Verenigde Staten) onder druk gezet om de wetgeving en de wetshandhaving in overeenstemming te brengen met internationale praktijken.

Tot dusver is het Nationale Volkscongres niet gevraagd de basiswet van Macau te interpreteren en er is niet getornd aan de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht van Macau. Voortgang op weg naar een democratie is geen belangrijk vraagstuk, aangezien in de basiswet van Macau, anders dan in die van Hongkong, niet wordt gesteld dat algemeen kiesrecht het uiteindelijke doel van de constitutionele ontwikkeling is, hoewel wel de mogelijkheid wordt opengelaten om de wijze waarop de Chief Executive en de wetgevers worden gekozen te herzien.

Op 13 november 2007 zei Chief Executive Edmund Ho in zijn beleidsverklaring voor 2008 dat het niet mogelijk zou zijn rechtstreekse verkiezingen in te voeren in 2009 of kort daarna en dat deze zaak eerst zorgvuldig moest worden bestudeerd. De Europese Commissie neemt kennis van deze aankondiging en ziet met belangstelling uit naar de start van een plan voor democratische ontwikkeling. Ho kondigde ook aan dat hij van plan was binnen zijn regeringstermijn (dat wil zeggen vóór 2009) de juridische procedures af te ronden voor de wetgeving inzake artikel 23 van de basiswet, waarin staat dat Macau wetten moeten opstellen waarin verraad, afscheiding, opruiing en subversie ten opzichte van de centrale regering van de Volksrepubliek China worden verboden, evenals de diefstal van staatsgeheimen. Ook moet een wet worden opgesteld waarbij politieke activiteiten van buitenlandse politieke organisaties in de regio worden verboden.

Justitie en politie boeken nog steeds goede resultaten. De effectieve bescherming van vrijheden en fundamentele rechten door competente en onafhankelijke rechtbanken vormt een van de pijlers van de manier van leven van Macau. In 2007 werd in de media veel aandacht besteed aan de rechtszaak tegen de voormalige staatssecretaris van Vervoer en Openbare Werken, Ao Man-long, een hoge ambtenaar die werd beschuldigd van omkoping en witwassen.

² Mededeling van de Commissie aan de Raad en het Europees Parlement: "De Europese Unie en Macau na het jaar 2000", COM (2004) 484 definitief van 12.11.1999.

In navolging van de publieke opinie bekritiseerde de pers in Macau de overheid omdat de gemeenteraden te veel geld uitgeven, vanwege de vermeende afspraken tussen de overheid en het bedrijfsleven bij de verkoop van grond en de werving van buitenlandse arbeidskrachten en vanwege het vergroten van de maatschappelijke ongelijkheid in het algemeen.

In 2007 vonden verschillende demonstraties plaats (op 1 mei, 1 oktober en 20 december), waarbij kleine, maar zeer actieve bevolkingsgroepen hun bezorgdheid tot uitdrukking brachten. Macau's opmerkelijke economische succes sinds 2002 heeft verschillende negatieve neveneffecten: een daling van het netto-inkomen van armere bevolkingsgroepen en mensen met een vast inkomen en de onvermijdelijke spanningen, ecologische en fysieke externe effecten en kosten als gevolg van de snelle urbanisatie, de verkeersdruk, de economische ontwikkeling en de maatschappelijke verandering.

In 2007 heeft de regering van Macau deze economische, ecologische en maatschappelijke problemen voor het eerst erkend en is zij begonnen met de aanpak ervan. De Chief Executive heeft maatregelen aangekondigd om deze problemen te verlichten: belastingverlaging voor mensen met een laag inkomen, lagere belasting voor goedkoop onroerend goed, salarisverhoging voor ambtenaren, de bouw van 19 000 nieuwe sociale woningen, meer bevoegdheden voor de commissie voor corruptiebestrijding en verschillende andere initiatieven voor subsidies en hulp op sociaal en cultureel gebied.

De economie van Macau heeft in 2007 haar opmerkelijke groei voortgezet. Met de liberalisering van het casinomonopolie in 2002 steeg het aantal houders van een casinovergunning tot zes. De gokinkomsten zijn in vijf jaar verdrievoudigd, waardoor Macau de eerste plaats heeft overgenomen van Las Vegas. De pijlers van de economie worden gevormd door toerisme en gokken; beide sectoren ontwikkelen zich dankzij een steeds groter aantal enthousiaste bezoekers uit China en de rest van de wereld. Door grootschalige buitenlandse investeringen is het aanzicht van de stad veranderd en Macau trekt veel internationale belangstelling wat betreft toerisme en investeringen. Nadat het netto bbp in 2006 al met meer dan tien procent steeg, nam de groei in de eerste negen maanden van 2007 al met bijna dertig procent toe. De belastinginkomsten stegen in 2007 met ongeveer vijftig procent, waardoor de regering een aanzienlijk overschot op de begroting kon boeken. Het bbp per hoofd van de bevolking is in Macau nu hoger dan in Hongkong.

3. Toekomstperspectieven

De Commissie erkent dat het beginsel "één land, twee systemen" over het algemeen wordt geëerbiedigd en goed functioneert voor de bevolking van Macau. Het is belangrijk dat de regering van Macau in grote mate autonoom blijft in economische, fiscale en financiële aangelegenheden en wat betreft handel en regelgeving en dat de bevolking van Macau het eigen juridische systeem, een onafhankelijke justitie, individuele eigendomsrechten, vrijheid van meningsuiting en de markteconomie kan behouden.

Macau staat ook voor verschillende uitdagingen met betrekking tot de kwaliteit van de leefomgeving, met name wat betreft het behoud en het beheer van het architecturaal en cultureel erfgoed, de luchtkwaliteit, de waterkwaliteit, energiezuinigheid, afvalverwerking en strenge emissienormen voor voertuigen.

In dit verband zal Macau nauwer moeten samenwerken met China, met name de provincie Guangdong, Shenzhen en Zhuhai en Hongkong. Deze samenwerking is noodzakelijk met het oog op de handels- en immigratiestromen, wetshandhaving, bestuurlijke versterking en de

aanpak van milieuproblemen. Ook zou moeten worden gekeken naar de mogelijkheden voor relevante bijdragen vanuit de wetenschap via de samenwerkingsmogelijkheden in het kader van het zevende EU-kaderprogramma voor onderzoek. De Commissie meent dat de EU een bijdrage kan en wil leveren door haar ervaringen ter beschikking te stellen.